

I

(Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės)

REKOMENDACIJOS

EUROPOS PARLAMENTAS IR TARYBA

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REKOMENDACIJA

2009 m. birželio 18 d.

dėl Europos profesinio mokymo kokybės užtikrinimo orientacinės sistemos sukūrimo

(Tekstas svarbus EEE)

(2009/C 155/01)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 149 straipsnio 4 dalį ir 150 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽²⁾,laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) Pereinant prie žiniomis grįstos ekonomikos (Lisabonos Europos Vadovų Taryba, 2000 m.) būtina modernizuoti ir nuolat tobulinti profesinio mokymo sistemas, kad jos padėtų didinti užimtumą, stiprinti socialinę įtrauktį, teikti daugiau galimybių mokytis visą gyvenimą visiems, įskaitant nepalankioje padėtyje esančius asmenis, ir taip pritaikyti prie sparčių ekonomikos ir visuomenės pokyčių.

- (2) Europos Vadovų Taryba 2002 m. Barselonoje išklė tikslą – Europos švietimo ir mokymo sistemos iki 2010 m. turėtų tapti pasauliniais kokybės orientyrais.

- (3) Lisabonos integruotose ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo gairėse (2005–2008 m.) valstybės narės paragintos plėtoti prieinamas ir pasiekiamas mokymosi visą gyvenimą sistemas, atsižvelgiant į kintančius žiniomis grįstos ekonomikos ir visuomenės poreikius. Kad švietimo ir mokymo sistemos geriau atitiktų darbo rinkos poreikius, būtina jas pritaikyti ir stiprinti gebėjimus šioje srityje. Siekiant suderinti socialinę sanglaudą ir konkurencingumą, reikėtų geriau derinti švietimo ir mokymo politikos tikslus su ekonomikos ir darbo rinkos politikos siekais.

- (4) Priėmus 2002 m. gruodžio 19 d. Tarybos rezoliuciją dėl glaudesnio Europos bendradarbiavimo profesinio mokymo srityje ⁽⁴⁾ (Kopenhagos procesas), įvertinus Komisijos, valstybių narių, socialinių partnerių, EEE ir ELPA šalių bei šalių kandidačių bendradarbiavimo kokybės užtikrinimo srityje rezultatus ir atsižvelgus į sukauptą patirtį ir teigiamus pavyzdžius įvairiose dalyvaujančiose šalyse, buvo parengta Bendroji kokybės užtikrinimo sistema (BKUS).

- (5) Tarybos ir Komisijos 2004 m. bendrojoje tarpinėje ataskaitoje Europos Vadovų Tarybai dėl darbo programos

⁽¹⁾ OL C 100, 2009 4 30, p. 136.

⁽²⁾ OL C 325, 2008 12 19, p. 48.

⁽³⁾ 2008 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2009 m. gegužės 11 d. Tarybos sprendimas.

⁽⁴⁾ OJ C 13, 2003 1 18, p. 2.

„Švietimas ir mokymas 2010“ įgyvendinimo ⁽¹⁾ numatyta, kad bendroji profesinio mokymo kokybės užtikrinimo sistema (kuri yra dalis Kopenhagos deklaracijos įgyvendinimo tąsos) ir kokybės užtikrinimo bendrų standartų, procedūrų ir gairių rinkinio sudarymas ⁽²⁾ (įgyvendinant Bolonijos procesą ir darbo programą, susijusią su švietimo ir mokymo sistemų tikslais) turėtų būti svarbiausi Europos prioritetai.

- (6) Švietimo taryba 2004 m. gegužės mėn. ⁽³⁾ pritarė BKUS ir paragino valstybes nares ir Komisiją tiek, kiek leidžia jų kompetencija, drauge su atitinkamomis suinteresuotomis šalimis remti savanorišką šios sistemos taikymą.
- (7) Europos profesinio mokymo kokybės užtikrinimo tinklas ⁽⁴⁾ sudarė Europos masto platformą, kuri leido tinkamai įvertinti, kaip laikomasi 2004 m. Tarybos išvadų ir Helsinkio komunikato, bei sudarė geresnes sąlygas tvariam šalių bendradarbiavimui.
- (8) 2006 m. Helsinkio komunikate buvo pabrėžtas poreikis toliau plėtoti ir įgyvendinti bendras Europos priemonės profesinio mokymo srityje, remiantis principais, kuriais grindžiama BKUS, kaip nurodyta 2004 m. gegužės mėn. Tarybos išvadose dėl profesinio mokymo kokybės užtikrinimo, kad būtų formuojama kokybės gerinimo kultūra ir skatinamas aktyvesnis dalyvavimas Europos profesinio mokymo kokybės užtikrinimo tinkle.
- (9) Šioje rekomendacijoje nustatoma Europos kokybės užtikrinimo orientacinė sistema (Sistema), kuri yra orientacinė priemonė, skirta padėti valstybėms narėms remti ir stebėti savo profesinio mokymo sistemų nuolatinį tobulinimą remiantis bendrais Europos standartais, ir kuri yra grindžiama BKUS ir ją išplečia. Sistema turėtų padėti gerinti profesinio mokymo kokybę, didinti profesinio mokymo politikos raidos skaidrumą ir nuoseklumą valstybėse narėse ir taip skatinti abipusį pasitikėjimą, darbuotojų ir besimokančių asmenų mobilumą bei mokymąsi visą gyvenimą.
- (10) Kokybės užtikrinimo ir gerinimo ciklas, kurį sudaro profesinio mokymo planavimas, įgyvendinimas, vertinimas ir peržiūra ir (arba) persvarstymas, remiantis bendrais kokybės kriterijais, orientaciniais aprašais ir rodikliais, turėtų būti Sistemos dalis. Stebėjimo, kuriam naudojami

vidaus ir išorės vertinimo mechanizmai, procesus nustato valstybės narės, kad įvertintų sistemų, procesų ir procedūrų stipriąsias puses bei tobulėjimo sritis. Sistemai turėtų priklausyti ir veiksmingumo vertinimo priemonės naudojimas. Sistema turėtų apimti vertinimo priemones, skirtas pateikti veiksmingumo įrodymų.

- (11) Sistema turėtų būti taikoma profesinio mokymo sistemos, profesinio mokymo paslaugų teikėjų ir kvalifikacijos suteikimo lygmenimis. Ji suteikia sistemingą požiūrį į kokybę, atsižvelgiant į skirtingus lygmenis ir dalyvius bei jų tarpusavio ryšius. Pagal Sistemą daug dėmesio turėtų būti skiriama stebėjimui ir kokybės gerinimui, pasitelkiant vidaus ir išorės vertinimą, peržiūrą ir tobulinimo procesus, pagrįstus faktais bei kokybine analize. Sistema turėtų būti tolesnės raidos pagrindas remiantis bendradarbiavimu Europos, nacionaliniu, regionų ir vietos lygmenimis.
- (12) Šia rekomendacija, kuria nustatomos konkrečios priemonės vertinimo ir kokybės gerinimo kultūrai visuose lygmenyse remti, skatinama įrodymais pagrįsta politika ir praktika; ji yra veiksmingesnės ir teisingesnės politikos, kaip numatyta 2006 m. Tarybos ir valstybių narių vyriausybės atstovų išvadose dėl Europos švietimo ir mokymo sistemų veiksmingumo ir teisingumo ⁽⁵⁾, pagrindas.
- (13) Šia rekomendacija nustatoma sistema, skirta pažangios patirties nustatymui, paramai ir keitimuisi ja ne tik nacionaliniu, bet ir vietos bei regionų lygmenimis visuose svarbiuose tinkluose, įskaitant Europos kokybės užtikrinimo orientacinės sistemos tinklą.
- (14) Šioje rekomendacijoje atsižvelgiama į švietimo ir mokymo kokybės užtikrinimo principus, įtrauktus į 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacijos dėl Europos kvalifikacijų mokymosi visą gyvenimą sąrangos kūrimo ⁽⁶⁾ (EKS) III priedą. Todėl Sistema turėtų padėti įgyvendinti EKS, visų pirma užtikrinti mokymosi rezultatų sertifikavimo kokybę. Ji taip pat turėtų remti kitų Europos priemonių, pavyzdžiui, Europos profesinio mokymo kreditų sistemos ir bendrųjų Europos principų nustatant ir patvirtinant neformalųjį ir savaiminį mokymąsi, įgyvendinimą.
- (15) Atsižvelgiant į tai, kad ši rekomendacija nėra privaloma, ji atitinka Sutarties 5 straipsnyje nustatytą subsidiarumo principą, kadangi ja siekiama remti ir papildyti valstybių narių veiklą lengvinant tolesnį jų bendradarbiavimą, siekiant padidinti profesinio mokymo skaidrumą ir

⁽¹⁾ OL C 104, 2004 4 30, p. 1.

⁽²⁾ „Europos aukštojo mokslo erdvės realizavimas“. Už aukštąjį mokslą atsakingų ministrų konferencijos komunikatas, 2003 m. rugsėjo 19 d., Berlynas.

⁽³⁾ Tarybos išvados dėl kokybės užtikrinimo profesinio švietimo ir mokymo srityje, 2004 m. gegužės 28 d.

⁽⁴⁾ Europos profesinio švietimo ir mokymo kokybės užtikrinimo tinklą Komisija sukūrė 2005 m. spalio mėn., atsižvelgdama į palankią profesinio mokymo patariamojo komiteto nuomonę. Jo narius, vadovaudamasi aiškia tvarka, skyrė valstybės narės, šalys kandidatės, ELPA ir EEE šalys ir Europos socialinių partnerių organizacijos.

⁽⁵⁾ OL C 298, 2006 12 8, p. 3.

⁽⁶⁾ OL C 111, 2008 5 6, p. 1.

skatinti mobilumą bei mokymąsi visą gyvenimą. Ši rekomendacija turėtų būti įgyvendinama vadovaujantis nacionalinės teisės aktais ir praktika. Ši rekomendacija atitinka tame pačiame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą, kadangi ja nėra pakeičiamos arba apibrėžiamos nacionalinės kokybės užtikrinimo sistemos. Pagal šią Sistemą nereikalaujama taikyti konkrečią kokybės užtikrinimo priemonę ar metodą, ja nustatomi bendrieji principai, kokybės kriterijai, orientaciniai aprašai ir rodikliai, kurie gali padėti vertinti ir tobulinti dabartines sistemas ir profesinio mokymo paslaugų teikimą.

- (16) II priede pateikiamais siūlomais orientaciniais rodikliais siekiama padėti vertinti profesinio mokymo sistemas ir (arba) paslaugų teikėjus, taip pat gerinti tokių sistemų ir paslaugų kokybę vadovaujantis nacionalinės teisės aktais ir praktika; šie rodikliai turėtų būti laikomi priemonių rinkiniu, iš kurio įvairūs naudotojai galėtų pasirinkti rodiklius, jų nuomone, labiausiai atitinkančius jų taikomos konkrečios kokybės užtikrinimo sistemos reikalavimus. Dėl savo pobūdžio ir tikslo šie rodikliai turėtų būti skiriami nuo rodiklių ir gairių, nurodytų 2007 m. gegužės 25 d. Tarybos išvadose dėl pažangos, padarytos įgyvendinant Lisabonos tikslus švietimo ir mokymo srityse, stebėsenos rodiklių ir gairių darnios sistemos ⁽¹⁾.
- (17) Jei valstybės narės taikytų ir toliau plėtotų Sistemą, pastaroji galėtų padėti valstybėms narėms toliau tobulinti ir plėtoti savo profesinio mokymo sistemas, remti mokymosi visą gyvenimą strategijas, skatinti Europos darbo rinkos integraciją bei EKS įgyvendinimą ir visais lygmenimis plėtoti kokybės gerinimo kultūrą, gerbiant didelę nacionalinių švietimo sistemų įvairovę.
- (18) Ši rekomendacija turėtų padėti atnaujinti švietimo ir mokymo sistemas, didinti mokymo veiksmingumą stengiantis užtikrinti, kad asmenys nebaigtų mokslų neįgiję kvalifikacijos, gerinti ryšius tarp švietimo, mokymo ir užimtumo, susieti formalųjį, neformalųjį ir savaiminį mokymąsi ir dažniau suteikti kvalifikaciją remiantis įgyta patirtimi,

REKOMENDUOJA VALSTYBĖMS NARĖMS:

1. taikyti ir toliau plėtoti Europos kokybės užtikrinimo orientacinę sistemą (Sistemą), kokybės kriterijus, orientacinius aprašus ir rodiklius, nustatytus ir išsamiau aprašytus I ir II prieduose, toliau tobulinti ir plėtoti savo profesinio mokymo sistemas, remti mokymosi visą gyvenimą strategijas ir EKS bei Europos mobilumo kokybės chartijos įgyvendinimą,

nimą, visais lygmenimis plėtoti kokybės gerinimo kultūrą ir naujoves. Papildomas dėmesys turėtų būti teikiamas perėjimui nuo profesinio mokymo prie aukštojo mokslo;

2. kad kiekviena jų ne vėliau kaip 2011 m. birželio 18 d. nustatytų, kaip prireikus tobulinti kokybės užtikrinimo sistemas nacionaliniu lygmeniu ir kuo geriau pasinaudoti Sistema, į šį procesą įtraukiant socialinius partnerius, regionų bei vietos valdžios institucijas ir visas kitas svarbias suinteresuotąsias šalis, vadovaujantis nacionalinės teisės aktais ir praktika;
3. aktyviai dalyvauti Europos kokybės užtikrinimo orientacinės sistemos tinkle (Sistemos tinklas) ir toliau atitinkamai nacionaliniu, regionų ir vietos lygmenimis plėtoti bendruosius principus, orientacinius kriterijus ir rodiklius, profesinio mokymo kokybės gerinimo gaires ir priemones;
4. įsteigti profesinio mokymo klausimams skirtą Nacionalinį kokybės užtikrinimo orientacinį punktą (jeigu jis dar nėra įsteigtas), kuris būtų susietas su kiekvienos valstybės narės konkrečiomis struktūromis bei reikalavimais ir pagal nacionalinę praktiką suburtų esamas atitinkamas įstaigas, įtrauktų socialinius partnerius ir visas nacionalinio ir regionų lygmenų suinteresuotąsias šalis, siekiant užtikrinti tolesnę su iniciatyvomis susijusią veiklą. Šie orientaciniai punktai turėtų:
 - informuoti įvairias suinteresuotąsias šalis apie Sistemos tinklo veiklą,
 - aktyviai remti Sistemos tinklo darbo programos įgyvendinimą,
 - imtis konkrečių iniciatyvų tolesnei Sistemos plėtočiai nacionaliniu mastu remti,
 - remti savęs vertinimą, kaip papildomą veiksmingą kokybės užtikrinimo priemonę, kuria galima išmatuoti laimėjimus bei nustatyti tobulėjimo sritis įgyvendinant Sistemos tinklo darbo programą,
 - užtikrinti, kad informacija būtų veiksmingai skleidžiama suinteresuotosioms šalims;

5. remiantis orientaciniais kriterijais, kurie nustatomi Sistemos tinkle bendradarbiaujant su Komisija ir valstybėmis narėmis, kas ketverius metus peržiūrėti, kaip vyksta įgyvendinimo procesas; ši peržiūra įtraukiama į kas antrą nacionalinę pažangos ataskaitą, parengtą pagal būsimą strateginę Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje sistemą.

⁽¹⁾ OL C 311, 2007 12 21, p. 13.

PRITARIA KOMISIJOS KETINIMUI:

1. Padėti valstybėms narėms vykdyti pirmiau nurodytus uždavinius, visų pirma lengvinant bendradarbiavimą ir abipusį mokymąsi, testavimą ir orientacinės medžiagos rengimą bei suteikiant informaciją apie profesinio mokymo kokybės raidą valstybėse narėse;
2. Propaguoti Sistemos tinklą ir kartu su valstybėmis narėmis dalyvauti jo veikloje, atitinkamai konkrečiais pasiūlymais ir iniciatyvomis padedant plėtoti šios srities politiką;
3. Užtikrinti tolesnę veiklą, susijusią su šios rekomendacijos įgyvendinimu, kas ketverius metus pateikiant Europos Parlamentui ir Tarybai įgytos patirties ir išvadų, į kurias reikėtų atsižvelgti ateityje, ataskaitą, įskaitant prireikus šios rekomen-

dacijos peržiūrą, atliekamą bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis ir įtraukiant įvairias suinteresuotąsias šalis;

4. Remiantis ta ataskaita ir bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis išipareigoti įvertinti, kaip įgyvendinama ši rekomendacija, ir prireikus ją persvarstyti.

Priimta Briuselyje, 2009 m. birželio 18 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
H.-G. PÖTTERING

Tarybos vardu
Pirmininkas
Štefan FÜLE

PRIEDŲ ĮŽANGINĖ DALIS

Šioje rekomendacijoje nustatoma Europos profesinio mokymo kokybės užtikrinimo orientacinė sistema (Sistema), kuri apima kokybės užtikrinimo ir gerinimo ciklą (planavimas, įgyvendinimas, vertinimas ir peržiūra ir (arba) persvarstymas), grindžiamą kokybės kriterijų, aprašų ir rodiklių rinkiniu, taikomu kokybės valdymui ir profesinio mokymo sistemų, ir profesinio mokymo paslaugų teikėjų lygmenimis. Siekiama ne nustatyti naujus standartus, o prisidėti prie valstybių narių pastangų, tuo pat metu išsaugant jų pasirinktų būdų įvairovę.

Sistemą reikėtų vertinti labiau kaip priemonių rinkinį, iš kurio įvairūs naudotojai gali pasirinkti tuos aprašus ir rodiklius, kurie, jų nuomone, labiausiai atitinka jų taikomos konkrečios kokybės užtikrinimo sistemos reikalavimus.

Siūlomi aprašai (I priedas) ir rodikliai (II priedas) numatyti tik kaip gairės, ir Sistemos naudotojai gali juos pasirinkti ir taikyti pagal visus savo reikalavimus ir dabartines sistemas ar jų dalis.

Šie aprašai ir rodikliai gali būti taikomi pirminiam ir (arba) tęstiniam profesiniam mokymui, atsižvelgiant į kiekvienos valstybės narės profesinio mokymo sistemos ypatumus ir profesinio mokymo paslaugų teikėjų tipą.

Šiuos aprašus ir rodiklius galima taikyti remiantis visiško savanoriškumo principu, atsižvelgiant į jų potencialią pridėtinę vertę ir vadovaujantis nacionalinės teisės aktais bei praktika. Šie aprašai ir rodikliai neturėtų būti laikomi nei kriterijais, nei pranešimo apie įvairių nacionalinių sistemų kokybę ir veiksmingumą ar pastarųjų lyginimo priemone. Valstybės narės lieka visiškai atsakingos už šių sistemų kokybės stebėseną.

I PRIEDAS

EUROPOS KOKYBĖS UŽTIKRINIMO ORIENTACINĖ SISTEMA: KOKYBĖS KRITERIJAI IR ORIENTACINIAI APRAŠAI ⁽¹⁾

Šiame priede pateikiami siūlomi bendrieji kokybės kriterijai ir orientaciniai aprašai, kuriais valstybės narės, jei mano, kad tai tinkama, gali remtis įgyvendindamos Sistemą ⁽²⁾.

Kokybės kriterijai	Orientaciniai aprašai (profesinio mokymo sistemos lygmuo)	Orientaciniai aprašai (profesinio mokymo paslaugų teikėjo lygmuo)
Planuojant atsižvelgiama į susijusių suinteresuotųjų šalių strateginę viziją ir numatomi aiškūs siekliai ir (arba) tikslai, veiksmai ir rodikliai	<p>Numatomi vidutinio ir ilgalaikio laikotarpio profesinio mokymo siekliai ir (arba) tikslai, susiję su Europos siekliais.</p> <p>Nustatant profesinio mokymo skirtingų lygmenų siekius, dalyvauja susijusios suinteresuotosios šalys.</p> <p>Remiantis specialiais rodikliais (sėkmės kriterijais) nustatomi tikslai ir stebima, kaip jų siekiama.</p> <p>Parengiami mokymo poreikių nustatymo mechanizmai ir procedūros.</p> <p>Formuojama informavimo politika, kad būtų užtikrinta optimali su kokybe susijusių rezultatų sklaida, vadovaujantis nacionaliniais ir (arba) regionų duomenų apsaugos reikalavimais.</p> <p>Apibrėžiami standartai ir gairės, susijusios su asmens kompetencijos pripažinimu, patvirtinimu ir sertifikavimu.</p>	<p>Europos, nacionalinės ir regionų profesinio mokymo politikos siekliai ir (arba) tikslai yra susieti su profesinio mokymo paslaugų teikėjų nustatomais vietos tikslais.</p> <p>Nustatomi aiškūs tikslai ir stebima, kaip jų siekiama.</p> <p>Nuolat konsultuojamasi su svarbiomis suinteresuotosiomis šalimis, siekiant nustatyti konkrečius vietos ar individualius poreikius.</p> <p>Aiškiai padalyta atsakomybė už kokybės valdymą ir gerinimą.</p> <p>Planuojant veiklą, įskaitant kokybės raidą, personalas dalyvauja nuo pat pradžių.</p> <p>Profesinio mokymo paslaugų teikėjai vieni su kitais planuoja bendras iniciatyvas.</p> <p>Svarbios suinteresuotosios šalys dalyvauja analizuojant vietos poreikius.</p> <p>Profesinio mokymo paslaugų teikėjai vadovaujasi aiškia ir skaidria kokybės užtikrinimo sistema.</p>
Igyvendinimo planai rengiami konsultuojantis su suinteresuotosiomis šalimis; juose nustatomi aiškūs principai	<p>Igyvendinimo planai sudaromi bendradarbiaujant su socialiniais partneriais, profesinio mokymo paslaugų teikėjais ir kitomis įvairių lygmenų svarbiomis suinteresuotosiomis šalimis.</p> <p>Igyvendinimo planuose numatomi reikiami išteklių, naudotojų kompetencija, paramos priemonės ir gairės.</p> <p>Parengiamos įgyvendinimo įvairiais lygmenimis gairės ir standartai.</p> <p>Į įgyvendinimo planus įtraukiamos nuostatos, susijusios su konkrečia parama mokytojams rengti.</p> <p>Aiškiai apibūdinamos su įgyvendinimu susijusios profesinio mokymo paslaugų teikėjų pareigos.</p> <p>Parengiama nacionalinė ir (arba) regionų kokybės užtikrinimo sistema, kurioje numatomos profesinio mokymo paslaugų teikėjo lygmens veiklos gairės ir kokybės standartai, užtikrinantys nuolatinį tobulėjimą ir savi-reguliaciją.</p>	<p>Ištekliai viduje paskirstomi ir (arba) skiriami taip, kad būtų pasiekti įgyvendinimo planuose išskelti tikslai.</p> <p>Aiškiai remiama svarbi ir glaudi partnerystė, kad būtų įgyvendinta suplanuota veikla.</p> <p>Strateginiame personalo kompetencijos raidos plane nustatomas mokytojų rengimo poreikis.</p> <p>Personalas nuolat mokosi ir bendradarbiauja su svarbiomis išorės suinteresuotosiomis šalimis, kad būtų stiprinami gebėjimai, gerinama kokybė, tobulinama veikla.</p>

⁽¹⁾ Šioje rekomendacijoje vartojamų sąvokų apibrėžtys pagrįstos Cedefop mokymo kokybės glosarijuje („Cedefop’s Glossary on Quality in Training“) (darbinis dokumentas, 2003 m. lapkričio mėn.) pateiktomis apibrėžtimis.

⁽²⁾ II priede pateiktas papildomas atrinktų kokybės rodiklių rinkinys.

Kokybės kriterijai	Orientaciniai aprašai (profesinio mokymo sistemos lygmuo)	Orientaciniai aprašai (profesinio mokymo paslaugų teikėjo lygmuo)
Remiantis faktais, reguliariai vertinami rezultatai ir procesai	<p>Parengiama vidaus ir išorės vertinimo metodologija.</p> <p>Susitariama dėl suinteresuotųjų šalių dalyvavimo stebėjimo ir vertinimo procese ir nustatoma aiški tvarka.</p> <p>Nacionaliniai ar regionų standartai ir procesai, susiję su kokybės gerinimu ir užtikrinimu, derinami su sektoriaus reikmėmis ir turi būti joms proporcingi.</p> <p>Prireikus atliekamas sistemų savęs vertinimas, taip pat vidinė ir išorinė sistemų peržiūra.</p> <p>Taikomos išankstinio įspėjimo sistemos.</p> <p>Naudojami veiklos rodikliai.</p> <p>Siekiant įvertinti pažangą ir nustatyti tobulėjimo sritis, reguliariai ir nuosekliai renkami svarbūs duomenys. Parengiama tinkama duomenų rinkimo metodologija, pvz., klausimynai ir rodikliai ir (arba) matavimo vienetai.</p>	<p>Reguliariai atliekamas savęs vertinimas, vadovaujantis nacionalinėmis ir regionų nuostatomis ir (arba) sistemomis arba pačių profesinio mokymo paslaugų teikėjų iniciatyva.</p> <p>Vertinami ir peržiūrimi švietimo procesai ir (arba) rezultatai, įskaitant besimokančių asmenų pasitenkinimo bei personalo veiklos bei pasitenkinimo vertinimą.</p> <p>Vertinimas ir peržiūra apima tinkamus ir veiksmingus mechanizmus, kuriais siekiama įtraukti vidaus ir išorės suinteresuotąsias šalis.</p> <p>Taikomos išankstinio įspėjimo sistemos.</p>
Peržiūra	<p>Visuose lygmenyse apibrėžiami peržiūros procedūros, mechanizmai ir priemonės.</p> <p>Procesai reguliariai peržiūrimi ir rengiami su pokyčiais susiję veiksmų planai. Sistemos atitinkamai koreguojamos.</p> <p>Informacija apie vertinimo rezultatus skelbiama viešai.</p>	<p>Renkami besimokančių asmenų atsiliepimai apie asmeninę mokymosi patirtį ir apie mokymosi bei mokymo aplinką. Mokytojų atsiliepimais ir šia informacija vadovujamasi planuojant tolesnius veiksmus.</p> <p>Informacija apie peržiūros rezultatus yra plačiai viešinama.</p> <p>Grįžtamojo ryšio ir peržiūros procedūros yra organizacijos strateginio mokymosi proceso dalis.</p> <p>Vertinimo rezultatai aptariami su svarbiomis suinteresuotosiomis šalimis ir parengiami tinkami veiksmų planai.</p>

II PRIEDAS

ATRINKTŲ KOKYBĖS RODIKLIŲ, SKIRTŲ PROFESINIO MOKYMO KOKYBEI ĮVERTINTI, ORIENTACINIS RINKINYS

Šiame priede pateikiamas siūlomas išsamus pasirinktų kokybės rodiklių, kurie gali būti naudojami profesinio mokymo sistemų ir (arba) profesinio mokymo paslaugų teikėjų vertinimui ir kokybės gerinimui remti, rinkinys. Šis rodiklių rinkinys bus toliau plėtojamas pagal dvišalį ir (arba) daugiašalį Europos bendradarbiavimą, remiantis Europos ir nacionalinių registrų duomenimis.

Dėl savo pobūdžio ir tikslo šie rodikliai turėtų būti skiriami nuo rodiklių ir gairių, nurodytų 2007 m. gegužės 25 d. Tarybos išvadose dėl pažangos, padarytos įgyvendinant Lisabonos tikslus švietimo ir mokymo srityse, stebėsenos rodiklių ir gairių darnios sistemos.

Be to, rodiklių lentelėje nenumatoma suvestinių nacionalinio lygmens rodiklių tais atvejais, kai tokių rodiklių nėra ar juos sunku gauti. Tokius nacionalinio lygmens suvestinius rodiklius galima nustatyti vėliau, remiantis bendru valstybių narių, Komisijos ir Europos kokybės užtikrinimo orientacinės sistemos tinklo susitarimu.

Rodiklis	Rodiklio tipas	Politikos tikslas
Bendri kokybės užtikrinimo rodikliai		
Nr. 1 Kokybės užtikrinimo sistemų aktualumas profesinio mokymo paslaugų teikėjams: a) profesinio mokymo paslaugų teikėjų, taikančių vidines kokybės užtikrinimo sistemas, apibrėžtas įstatymais arba savo iniciatyva, dalis b) akredituotų profesinio mokymo paslaugų teikėjų dalis	Konteksto ir (arba) išteklių rodiklis	Remti kokybės gerinimo kultūrą profesinio mokymo paslaugų teikėjo lygmeniu Didinti mokymo kokybės skaidrumą Didinti abipusį pasitikėjimą teikiant mokymo paslaugas
Nr. 2 Investicijos į mokytojų rengimą: a) toliau besimokančių mokytojų dalis b) investuotos lėšos	Išteklių ir (arba) procesų rodiklis	Skatinti mokytojų atsakomybę profesinio mokymo kokybės raidos procese Didinti profesinio mokymo jautrumą kintantiems darbo rinkos poreikiams Stiprinti pavienių asmenų mokymosi gebėjimus Didinti besimokančių asmenų pasiekimus
Rodikliai, remiantys su kokybe susijusius profesinio mokymo politikos tikslus		
Nr. 3 Dalyvavimo profesinio mokymo programose mastas: Profesinio mokymo programų dalyvių skaičius ⁽¹⁾ (pagal programos tipą ir individualius kriterijus ⁽²⁾)	Išteklių ir (arba) procesų ir (arba) rezultatų rodiklis	Surinkti pagrindinę profesinio mokymo sistemos ir profesinio mokymo paslaugų teikėjų lygmens informaciją apie profesinio mokymo patrauklumą Remti didesnes galimybes dalyvauti profesiniame rengime ir mokyme, įskaitant nepalankioje padėtyje esančių asmenų grupes

Rodiklis	Rodiklio tipas	Politikos tikslas
<p>Nr. 4</p> <p>Profesinio mokymo programų baigimo mastas:</p> <p>Asmenų, sėkmingai baigusių ir (arba) nutraukusių profesinio mokymo programas, skaičius (pagal programos tipą ir individualius kriterijus)</p>	Procesų ir (arba) rezultatų rodiklis	<p>Surinkti pagrindinę informaciją apie pasiekimus švietimo srityje ir mokymo procesų kokybę</p> <p>Įvertinti, kiek žmonių meta mokyklą lyginant su besimokančių asmenų skaičiumi</p> <p>Skatinti besimokančius asmenis sėkmingai baigti programą – tai vienas iš profesinio mokymo kokybės užtikrinimo tikslų</p> <p>Remti mokymo paslaugų pritaikymą specialioms poreikiams, įskaitant nepalankioje padėtyje esančių asmenų grupių poreikius</p>
<p>Nr. 5</p> <p>Profesinį išsilavinimą įgijusių asmenų įdarbinimas:</p> <p>a) profesinio mokymo srities besimokančiųjų asmenų profesinė situacija nustatyta laikotarpiu po mokymo pabaigos (pagal programos tipą ir individualius kriterijus) ⁽³⁾</p> <p>b) besimokančiųjų, įsidarbinusių nustatyta laikotarpiu po mokymo pabaigos, skaičius (pagal programos tipą ir individualius kriterijus)</p>	Rezultatų rodiklis	<p>Remti galimybes įsidarbinti</p> <p>Didinti profesinio mokymo jautrumą kintantiems darbo rinkos poreikiams</p> <p>Remti mokymo pritaikymą specialioms poreikiams, įskaitant nepalankioje padėtyje esančių asmenų grupių poreikius</p>
<p>Nr. 6</p> <p>Igytų įgūdžių naudojimas darbo vietoje:</p> <p>a) informacija apie asmenų darbą po mokymo pabaigos (pagal programos tipą ir individualius kriterijus)</p> <p>b) asmenų ir darbdavių pasitenkinimas įgūdžiais ir (arba) kompetencija</p>	Rezultatų rodiklis (kokybiniai ir kiekybiniai duomenys)	<p>Didinti galimybes įsidarbinti</p> <p>Didinti profesinio mokymo jautrumą kintantiems darbo rinkos poreikiams</p> <p>Remti mokymo pritaikymą specialioms poreikiams, įskaitant nepalankioje padėtyje esančių asmenų grupių poreikius</p>
Konteksto informacija		
<p>Nr. 7</p> <p>Nedarbo mastas ⁽⁴⁾ (pagal individualius kriterijus)</p>	Konteksto rodiklis	Bendro pobūdžio informacija, susijusi su sprendimų priėmimu profesinio mokymo sistemos lygmeniu
<p>Nr. 8</p> <p>Pažeidžiamų grupių skverbtis:</p> <p>a) profesinio mokymo dalyvių, priklausančių nepalankioje padėtyje esančių asmenų grupėms (apibrėžtame regione ar tyrimo teritorijoje), dalis (proc.) (pagal amžių ir lytį)</p> <p>b) nepalankioje padėtyje esančių asmenų grupių sėkmės dažnis (pagal amžių ir lytį)</p>	Konteksto rodiklis	<p>Bendro pobūdžio informacija, susijusi su sprendimų priėmimu profesinio mokymo sistemos lygmeniu</p> <p>Remti nepalankioje padėtyje esančių asmenų grupių galimybes dalyvauti profesiniame rengime ir mokyme</p> <p>Remti mokymo pritaikymą specialioms nepalankioje padėtyje esančių asmenų grupių poreikiams</p>

Rodiklis	Rodiklio tipas	Politikos tikslas
<p>Nr. 9</p> <p>Darbo rinkos mokymo poreikių nustatymo mechanizmai:</p> <p>a) informacija apie mechanizmus kintantiems poreikiams įvairiuose lygmenyse nustatyti</p> <p>b) jų veiksmingumo įrodymai</p>	<p>Konteksto ir (arba) išteklių rodiklis (kokybinė informacija)</p>	<p>Didinti profesinio mokymo jautrumą kintantiems darbo rinkos poreikiams</p> <p>Remti galimybes įsidarbinti</p>
<p>Nr. 10</p> <p>Priemonės, skirtos suteikti didesnes galimybes dalyvauti profesiniame rengime ir mokyme:</p> <p>a) informacija apie skirtingais lygmenimis taikomas priemones</p> <p>b) jų naudingumo įrodymai</p>	<p>Procesų rodiklis (kokybinė informacija)</p>	<p>Teikti daugiau galimybių dalyvauti profesiniame rengime ir mokyme, įskaitant nepalankioje padėtyje esančių asmenų grupėms</p> <p>Remti pritaikytų mokymo paslaugų teikimą</p>

(1) Pirminis profesinis mokymas: kad besimokantį asmenį būtų galima laikyti dalyviu, būtina, kad jis būtų mokėsis ne mažiau kaip 6 savaites.

Mokymasis visą gyvenimą: gyventojų, dalyvaujančių formaliosiose profesinio mokymo programose, dalis (proc.).

(2) Be pagrindinės informacijos apie lytį ir amžių, galima taikyti kitus socialinius kriterijus, pvz., mokyklos nebaigusiu asmenų skaičius, didžiausi pasiekimai švietimo srityje, migrantai, žmonės su negalia, nedarbo laikotarpis.

(3) Pirminis profesinis mokymas: įskaitant informaciją apie iš programos pasitraukusių asmenų profesinę situaciją.

(4) Apibrėžtis pagal TDO ir EBPO: 15–74 metų bedarbiai asmenys, aktyviai ieškantys darbo ir pasirengę dirbti.